

**Válasz Dr. Lacza Zsombornak, az MTA doktorának doktori értekezésem opponensi
bírálatára**

Nagyon köszönöm Professzor Úrnak, hogy elvállalta a „Nociceptív ioncsatornák és a kalcitonin gén-rokon peptid szerepe a trigeminovaszkuláris rendszerben – a migrén patofiziológiai folyamatainak állatkísérletes vizsgálata” című doktori értekezésem bírálatát. Köszönöm az értekezés stílusára, a dolgozat szerkesztésének átgondolt és kidolgozott voltára és a magyar szakkifejezések használatára vonatkozó elismerő szavait. A dolgozat címére, nyelvezetére és olvasmányosságára vonatkozó észrevételeire és kritikai megjegyzéseire az alábbiakban szeretnék válaszolni.

Doktori értekezésem az elmúlt húsz év során végzett kutatómunkámat foglalja össze, ami ugyan teljes egészében alapkutatás, azonban tekintettel a migrén máig tisztázatlan patofiziológiai folyamataira, jelentős klinikai relevanciával bír. Ezt a tényt szerettem volna már a dolgozat címében is érzékeltetni.

Az értekezésemben ismertetett valamennyi kísérlet egy jól körülhatárolható, szűk területre fókuszál; a trigeminovaszkuláris rendszer szabályozásának különböző aspektusait vizsgálja. Ezért úgy gondoltam, hogy a tudományos és klinikai háttér bemutatását követően külön fejezetekre bontva ismertetem a migrén patomechanizmusának megismerésére irányuló kísérleteinket, amelyek során eltérő megközelítéseket alkalmazva vizsgáltuk a meningeális nociceptív folyamatokat. Így külön fejezetekben foglaltam össze a hízósejtek, illetve a NO meningeális nocicepcióban és véráramlás szabályozásban betöltött szerepét, valamint a TRP ioncsatornák aktiválódását követően megfigyelhető patofiziológiai változásokat is. A témaválasztásomat megalapozó általános bevezetést követően az egyes fejezetek elején külön-külön szerettem volna felvázolni azokat az irodalmi adatokat illetve korábbi saját megfigyeléseinket, melyek kutatómunkánk adott periódusában munkacsoportunk érdeklődését a kérdéses irányba fordította. Az ilyen módon szerkesztett fejezetek jellemzően 3-5 eredeti közlemény eredményeit foglalják össze.

A dolgozat szövegének írása során fontos célom volt a korrekt megfogalmazás; törekedtem arra, hogy a későbbi fejezetek megállapításai az olvasó számára önmagukban is értelmezhetőek legyenek, még akkor is, ha ezek a plusz információk esetleg kedvezőtlenül befolyásolták a szöveg olvasmányosságát. A könnyebb érthetőséget ott, ahol erre lehetőség volt, igyekeztem magyar kifejezések használatával elősegíteni.

A nociszenzor komplexszel kapcsolatos koncepció dolgozat végére való helyezésével pedig az volt a célom, hogy az egységes bevezetést és a részletes módszer-ismertetést követően több párhuzamos koncepció mentén megfogalmazott gondolatmenet egységes lezárást kapjon, mely szándékom szerint keretbe foglalja a mondanivalómat és a megfigyelések között fennálló kapcsolatok szintjén teszi értelmezhetővé a korábban ismertetett konkrét mechanizmusokat, illetve ezek migrén patofiziológiában betöltött lehetséges szerepét.

Végül szeretném még egyszer megköszönni Lacza Zsombor Professzor Úrnak elismerő szavait és kritikai megjegyzéseit, valamint azt, hogy értekezésem nyilvános vitára bocsátását támogatta. Tisztelettel kérem a bírálói értékelésre adott válaszaim elfogadását.

Szeged, 2020. 06. 27.

A handwritten signature in black ink, reading "Dr. Dux Mária". The script is cursive and elegant, with the first letters of each word being capitalized and prominent.

Dr. Dux Mária